Kia Szutkiewicz
Tukholma

”Dear Institute…” Candid Commentaries From Candidates in Psychoanalytic Training

Toimittaja: Himanshu Agrawal

”Dear Institute…” sopii erinomaisesti tämän *Mellanrummet*-numeron teemaan ”Psykoterapeutiksi olemisen ja tulemisen prosessi”. Meillä kaikilla on jonkinlainen suhde koulutusyhteisöihin. Lukijat, jotka ovat opiskelijoita, kokeneita terapeutteja – tai molempia – voivat varmasti tunnistaa itsensä monista kirjan teksteistä. Lasten ja nuorten psykoterapian kentällä Pohjoismaissa koulutusyhteisöillä on vahva yhteys klassiseen eurooppalaiseen psykoanalyysiin ja merkittävimpiin teoreetikoihin, jotka ovat kehittäneet ymmärrystä lasten ja nuorten sisäisistä maailmoista. Ajattelijat kuten Melanie Klein, Donald W. Winnicott ja Anna Freud sekä heidän seuraajansa vaikuttavat yhä psykoterapeuttiseen työhön lasten ja nuorten parissa sekä pohjoismaisiin koulutustraditioihin merkittävällä tavalla.

”Dear Institute…” on jatko-osa Fred Buschin teokselle *Dear Candidate* (2021). Ensimmäinen kirja sisälsi kokeneiden analyytikoiden neuvoja nuoremmille kandidaateille. Tämä kirja kääntää näkökulman: nyt kandidaatit avaavat kokemuksiaan ja ajatuksiaan suoraan kouluttajilleen. Teos käsittelee monia keskeisiä teemoja, jotka nousevat esiin koulutuksessa ja niiden välillä ja jotka ovat kasvun sekä muutoksen äärellä – muutoksen, joka syntyy uusista oivalluksista ja kokemuksista. Kokemuksista ryhmäprosesseista, omasta sisäisestä työskentelystä sekä syventyneistä dialogeista.

Kustantaja Routledgen sanoin kirjaa voi kuvata äänekkääksi ja haavoittuvaksi huudok-

Copyright. Alla rättigheter förbehållna. Mångfaldigandet av innehållet, annat än för privat bruk, är enligt lag om upphovsrätt (1960:729) förbjudet utan medgivande av redaktionen.
Ansvarig utgivare: Respektive författare/Institutt for barne- og ungdomspsykoterapi (IBUP). Original: mbj.

si psykoanalyyttisen koulutuksen sisältä juuri nyt. Se koostuu 40 kirjeestä, jotka on kirjoittanut psykoanalyysikoulutuksessa olevat kandidaatit eri puolilta maailmaa. He kirjoittavat suoraan omille koulutusyhteisöilleen, opettajilleen ja työnohjaajilleen – ja ehkä myös tuleville kandidaateille, jotka kulkevat heidän jalanjäljissään. *”Rakas koulutusyhteisö, tältä tuntuu tulla muovatuksi teidän käsissänne.”* He kertovat siitä, mikä on auttanut heitä kasvamaan kliinikkoina ja ihmisinä, ja myös siitä, mikä on tuntunut esteeltä.

”Dear Institute…” on enemmän kuin kertomus koulutusyhteisöistä ja kandidaateista. Teos esittelee kirjeitä eri maanosista ja toimii todistuksena elinolosuhteiden, kulttuurin ja ympäristön vaikutuksista ihmiseen. Latinalainen Amerikka. Eurooppa. Lähi-itä. Pohjois-Amerikka. Aasia. Kirjeissä kandidaatit kuvaavat, kuinka paikallinen todellisuus tunkeutuu analyyttiseen työhön. Sota. Muuttoliike. Kolonialismin perintö. Poliisin väkivalta. Homofobia. Taloudellinen romahdus. Se osoittaa, ettei koulutus voi olla täysin neutraalia, vaikka siihen usein pyritään. Koulutus on aina sidoksissa paikkaansa, ja sekä opettajat että opiskelijat ovat oman kontekstinsa muovaamia. Buenos Airesissa kouluttautuvalla kandidaatilla on toiset kysymykset kuin Tel Avivissa. Tukholmassa kouluttautuva saattaa pelätä eri asioita kuin Tokiossa kouluttautuva.

Kaikki suhteutuu siihen, mitä poliittisesti, geologisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti tapahtuu kussakin maantieteellisessä ympäristössä. Psykoanalyytikoksi tulemista kuvaillaan monien kirjeiden kirjoittajien toimesta ristiriitaiseksi prosessiksi – aivan kuten elämäkin on. Ehkä koulutuskokemuksista voi moninaisuudestaan huolimatta tiivistää jotain olennaista:

> ”Rakastan psykoanalyysiä. Omistan sille elämäni. Se on minulle ihanne. Annan itseni tulla nähdyksi ja arvioiduksi työnohjaajien, opettajien, oman analyytikkoni ja jopa analysoitavien edessä. Avoimuuteni ja sulkeutumiseni vaihtelevat tämän keskellä. Joskus tunnen tulevani kannatelluksi. Joskus tunnen tulevani käytetyksi. Te sanotte, että psykoanalyysi on oppi moninaisuudesta, rehellisyydestä ja vapaudesta. Silti huomaan hiljaisuuden, hierarkian ja pelon läsnäolon teidän talossanne (tai pikemminkin meidän talossamme). Kuinka voin luottaa traditioon, joka ei kykene katsomaan omaan varjoonsa? Se ei ole mikään kylmä tai puhtaasti älyllinen teoria. Se on intensiivinen kokemuksellinen prosessi kehollisesti, solutasolla. Muutun – ja olen silti sama.”

Kandidaatit kertovat ahdistuksesta arviointien äärellä. Epäilyksistä ja koetusta uhasta, että valmistuminen voitaisiin estää. He kertovat neljästä analyysikerrasta viikossa ja jokaisen tunnin laskemisesta rahassa, vaatimuksesta selviytyä ilman taloudellista kompensaatiota (nyt tai tulevaisuudessa), merkittävästä panoksesta. Siitä, kuinka lojaalisuus koulutusyhteisölle voi joskus tuntua tärkeämmältä kuin kliininen laatu ja millaista emotionaalista painetta se voi synnyttää.

Kandidaatit haluavat säilyttää sen, mikä tekee psykoanalyysista ainutlaatuisen: ajan, syventymisen, vakavuuden sisäisen maailman edessä. Kiitollisuus opituista asioista ja ”lahjoista” sekoittuu muutostoiveisiin ja avoimempaan ilmapiiriin – tämä tekee kirjasta sekä kiinnostavan että emotionaalisesti hyvin koskettavan.

Useat kirjoittajat palaavat kokemuksiin yhteisestä haavoittuvuudestamme ja erilaisista reaktioista COVID-19-pandemian aikana. Koulutuksen kantavuus ja yhteisöllisyys horjuivat, ja koulutusyhteisöt tekivät suuria ponnistuksia digitaalisten kohtaamispaikkojen luomiseksi ja jatkuvuuden turvaamiseksi. Niin hauraassa ympäristössä kuin psykoanalyytikkokoulutus on, yhteinen haavoittuvuutemme

Copyright. Alla rättigheter förbehållna. Mångfaldigandet av innehållet, annat än för privat bruk, är enligt lag om upphovsrätt (1960:729) förbjudet utan medgivande av redaktionen. Ansvarig utgivare: Respektive författare/Institutt for barne- og ungdomspsykoterapi (IBUP). Original: mbj.

ja todellinen kontrollin rajallisuus tulivat näkyviksi. Olen varma, että tämä kokemus vaikuttaa yhteiskuntaan, psykoanalyysiin ja kollektiiviseen tiedostamattomaan vielä pitkään – muistuttaen sekä hauraudestamme että voimastamme, sekä ryhmänä että yksilöinä. Psykoanalyysi korostaa, että ihminen on samanaikaisesti hyvin haavoittuva ja hyvin voimakas. Tämä kaksijakoisuus toistuu kirjeissä läpi teoksen.

Haluan erityisesti nostaa esiin kaksi pohjoismaista kirjoitusta Helsingistä ja Tukholmasta, koska *Mellanrummet* on juuri pohjoismainen aikakauslehti. Molemmat kirjoittajat ovat tätä tekstiä kirjoittaessani jo valmistuneet psykoanalyytikoiksi ja ovat täysivaltaisia jäseniä vastaavissa ruotsalaisissa ja suomalaisissa yhdistyksissä.

Suomalainen kandidaatti Maria Lival-Juusela kuvaa, kuinka psykoanalyysi Suomessa sai alkunsa vuonna 1964, kun ulkomailla kouluttautuneet analyytikot palasivat kotimaahan ja perustivat ryhmän, joka sai ”study group” -statuksen International Psychoanalytical Associationin alaisuudessa. Veikko Tähkä valittiin puheenjohtajaksi, Henrik Carpelan sihteeriksi ja Donald W. Winnicott nimitettiin ulkopuoliseksi tukihenkilöksi. Lival-Juusela kuvaa näin psykoanalyysin yhteyttä kansainväliseen liikkeeseen, joka vakiintui Helsinkiin pienen suomalaisen pioneeri¬ryhmän ansiosta. Suomessa psykoanalyysi on keskittynyt pääasiassa Helsingin seudulle, mutta analyytikoita löytyy myös muista kaupungeista, kuten Turusta, Tampereelta, Oulusta ja Kuopiosta. Pääsy analyysiin, työnohjaukseen ja verkostoihin on luonnollisesti riippuvainen maantieteellisistä olosuhteista. Näin Lival-Juusela tuo esiin konkreettisen valta-asetelman, joka tuskin on vain Suomeen sidottu ilmiö. Ne, jotka asuvat ja työskentelevät lähellä keskusta, saavat helpommin tukea ja tulevat näkyviksi. Lival-Juusela kuvaa tunteikkaasti ilon ja leikillisyyden ulottuvuuksia, jotka liittyvät koulutukseen ja kliiniseen työhön. Väistämätön (?) vallan epäsymmetria kandidaatin ja koulutusyhteisön välillä on yksi kirjan keskeisiä teemoja, ja myös Lival-Juuselan kirje tarkastelee sitä henkilökohtaisten esimerkkien ja pohdintojen kautta. Kuten monet muut kirjoittajat, hän rakentaa kuvan kandidaatin ja koulutusyhteisön suhteesta huolenpidon ja kontrollin välimaastoon sijoittuvana.

Ruotsalainen kandidaatti Eva Christina Tillberg aloittaa kertomalla Svenska Psykoanalytiska Föreningen -yhdistyksen historiasta. Yhdistys perustettiin vuonna 1934, mutta vuodesta 2010 lähtien se on uusi kokonaisuus, joka muodostui kahden aiemmin itsenäisen organisaation yhdistyessä. Psykoanalytiska Sällskapet, joka perustettiin 1968, liittyi osaksi yhdistystä, ja nykyisin se koostuu noin 175 valmiista analyytikosta ja noin 30 kandidaatin ryhmästä. Kahden organisaation fuusio voidaan nähdä selkeänä esimerkkinä siitä, että muutos on mahdollinen silloin, kun selviytyminen sitä vaatii. Tillberg painottaa Ruotsissa vallitsevaa viileää ilmapiiriä psykoanalyysia ja psykoanalyyttista psykoterapiaa kohtaan, ja kuinka pelko analyyttisen näkökulman katoamisesta vaikutti hänen päätökseensä aloittaa koulutus. Hän kuvaa mullistavaa koulutusprosessiaan, johon on sisältynyt muutosta monella tasolla. Kuten monet muut kirjeiden kirjoittajat, myös Tillberg kuvaa, miten Covid-19-pandemian puhkeaminen ja leviäminen vaikutti koulutuksen ja työn rakenteisiin merkittävästi. Analyyttiseen työskentelyyn kuuluva yksinäisyys voimistui, ja kandidaatit joutuivat kokemaan ennenaikaisesti fyysisen kannattelun ja läsnäolon puutteen – elementtien, jotka muodostavat analyysin tärkeän perustan.

Kirjaa leimaa kandidaattien intohimo ja vakavuus; kirjeet ovat herkkiä ja paljastavia. Lukijalle muodostuu kuva rakkaudesta työhön, läsnäolosta sisäisen ja ulkoisen todellisuuden äärellä sekä tilassa niiden välissä – *”transitio-*

Copyright. Alla rättigheter förbehållna. Mångfaldigandet av innehållet, annat än för privat bruk, är enligt lag om upphovsrätt (1960:729) förbjudet utan medgivande av redaktionen. Ansvarig utgivare: Respektive författare/Institutt for barne- og ungdomspsykoterapi (IBUP). Original: mbj.

nal space" -välitilassa. Hitaus, syventyminen, harkitsevuus, tunteensiirron vakavuus ja unityöskentely sekä kyky kuunnella todella.

Suosittelen lämpimästi *Dear Institute…* -teosta kaikille, joita kiinnostaa psykoanalyyttinen ja psykoterapeuttinen koulutus. Kirja on arvokas dokumentti ja todistus erilaisista kokemuksista lukuisten koulutusyhteisöjen sisältä ympäri maailmaa.

Lähteet

Himanshu Agrawal (Ed.). (2024). *"Dear Institute…" Candid Commentaries From Candidates in Psychoanalytic Training.* London, Routledge/Taylor & Francis Group. https://doi.org/10.4324/9781003465409

Fred Busch (Ed.). (2021). *Dear Candidate: Analysts from around the World Offer Personal Reflections on Psychoanalytic Training, Education, and the Profession.* London, Routledge/Taylor & Francis Group.

Kirja-arvostelu

Kia Szutkiewicz
Redaktionen, Stockholm

Käännös suomeksi

Erja Hellsten
Toimitus, Turku

MELLANRUMMET © 2025 • ISSN 2000-8511 • WWW.MELLANRUMMET.NET • INFO@MELLANRUMMET.NET
Copyright. Alla rättigheter förbehållna. Mångfaldigandet av innehållet, annat än för privat bruk, är enligt lag om upphovsrätt (1960:729) förbjudet utan medgivande av redaktionen.
Ansvarig utgivare: Respektive författare/Institutt for barne- og ungdomspsykoterapi (IBUP). Original: mbj.